

Waiksed tunnid

Ketsemani=aedas.

Nädali palwe-raamat
pistidega,

kus

iga hommiku ja õhtu ja kõik muud palwed on ülesse pandud, mis Luternuse usulised igatahes pruukida wõiwad.

Motto: Jeesus, Ketsemani aedas
Said sa kurwaks surmani,
Ahaatuses, hingewaewas
Heitsid mu eest filmili!

Kolmas trükk.

Tallinnas.

Trükitud H. Mathiesen'i kirjadega.

1892.

Jaa! mitte minu, — waid jinu tahtmine jändla!

I.

**Pühapäewa hommiku laul ja
palwe.**

Wiisil: See aeg on tõest uise ees.

Oh lae! mind mu perega
Sind Jeesus auustada.
Sa oled kõik meid werega,
Mii wõtnud lunastada,
Et kõik on äralepitud,
Mis Issast oli seatud
Kes wõib meid hukka mõista?

Palwe.

Sina oh walguse Issand! kelle käest
kõik hea ja täis and tuleb, tule ja wal-
gusta ka meie pimedat süüdant, et sinu
püha armu walgus ja selgus jenna sisse
paistaks kui kõige heledam küinal, ja et
see sealt mu pimedada süüdamest kõik saatana

pimedust ja kassipidist mõtlemist välja ajaks. Meie täname sind kõigest südamest, et sa meid seda möödaläinud aeg ja kogu eluiga nii armulikult oled lastnud mööda minna ja et ma ja mu omaised seda tänast kallist pühapäeva jälle oleme armust näha saanud. Oh Issand anna ja aita, et see kallid pühapäev ka meile üheks tõsiseks püha ja rõõmu päevaks oleks, kus meie hinged võiksid sinu hingada ja puhata, kes sa ise hingamise päeva oled seadnud ja pühitsenud oma seitsmenda tööpäeva hingamise ja puhkamise mälestuseks ja et ka minu südames sinu riik pühitsatud ja auustatud saaks ja et minu süda sinu tempel oleks, kus üksnes sina elad ja sinu eluase oleks. Kõige ülem anne oh Issand tuleb üksnes sinu käest, kes sa sell tänasel nädala esimesel päeval oled surmusest ülestõusnud, elad ja walitsed igaweste igaweseks ajaks, kes sa ka meid ükskord saad surmusest ülesäratama igaweseks eluks, kui meie sinu sõna järele oleme elanud ja sinu sisse uskudes siit elust oleme lahkunud. Oh Issand! sa elu walgus ja igawene tõde, kes sa omaist walguse Issand

Jumalast sündinud ainus Poeg oled ja kes sa see igavene valgus oled, oh lase ka oma armu valgust sell tänasel kallil pühapäeval mu üle paista, et ma võiksin sinu armu sõna kuuldes uueste kinnitatud ja trööstitud saada ja et ma ka mitte üksi sõna kuulja, vaid ka selle täitja oleksin, sest palju on kutsutud, aga pisut äravalitsetud. Oh Issand täida siis ka minu pimedat südant oma püha Waimuga sell nädala esimesel päeval! Amen.

Witsil: Jumal maa ja taewa Sooja.

Jeesus kallid hinge sõber,
Ei hallid, armu kuue!
Ma küll olen laps ja nõber,
Sa mu Issand igapäew:
Wõta mind nüüd juhata,
Küll siis õnneast elan ma.

Pühapäewa õhtu laul ja palwe.

Witsil: Nüüd hing'wad inimesed.

Nüüd tänu Jumalale,
Mu hing on maitstud jälle
Kui helde Issand on:
Ta on mind õpetanud,

Mu hinge rohkest söötanud, —
See on mu kallis rõõm ja õnn.

Ta hingab minu hinges,
Sest tänan woodi heites
Weel kõige armu eest:
Mu patud on ta võtnud
Ja mere põhja matnud
Ta armastab mind igatvest.

See peale julge olen
Ja uinudes weel tulen
Su ette palwega:
Las' mind ja minu omad,
Kõik armsad usuwennad
Su tiitwa warjus hingada!

Palwe.

See on kaunis ja armas, oh Issand!
sind kiita ja tänada; hommiku kuulutan
ma sinu suurt armu ja õhtul sinu lõpmata
heldust ja kannatust, mis sa sell tänasel
päeval jälle uueste mu wastu, oled üles
näitnud. Oh Issand Jeesus, — kes sinu
armu walguses kõnnib siin surma warju
orgus, ei seda piina saatana põrgu pime-
dus ega wägi. Kui Kristus meie usu
kilt ja kalju on, ei siis tee põrgu wüürsti

kihwtised nooled meile ühtigi wiga. Kui
sinu sõna mu jalale tueks ja walgustajaks
lambiks on, ei siis komista mu jalg, ega
libise tee ra'alt kõrwa. Oh Jssand! lase
ka seda tänast ööd mind rahuga magada
ja homme rõõmsalt ülesärkada, et ma sinu
nime uueste wõiksin kiita ja sinu heldust
tänada, jah siamaale oled sa meid oh
Jssand aitnud, aita mind ja minu ontak-
sid ka edespidi ja igal ajal. Kaitse mind
ja kõik oma püha ristikogudust armuga ja
peida meid oma tiiva warju alla, et meid
ükski kuri kiusatus ei wõiks wõita. Jah
seda tee oma püha kalli nime pärast!
Aamen. —

Wiisil: Su hing oh Jeesus, tehku mind.

Su ette lokku tuleme,
Sell õhtul ja sind täname.
Et seda kallist päewa sa,
Meid lastnud üle elada.
Kui teha lähed hingama,
Siis ole isi waltwaja.
Meid hoiu öösel kurja eest,
Et kiitust toome südamest.

Esmapäewa hommiku laul ja palwe.

Wiisil: Jumal maa ja taewa Looja.

Küüd uus päew ja nädal jõudnud
Jälle kätte tulema;
Mitmed oled sa siit nõudnud
Wiimist aru tegema.
Et maailmas elan weel,
See on sinu armu meel!

Et ma pean patust pööрма,
Seks sa annad aega mull';
Et ma pean ohwriks tooma
Dma südant täiest sull', —
Seda, Issand votad sa —
Mita, et see sünniks ka!

Palwe.

Armas taewane Issa! Siin tuleme
meie jälle sinu ette waimus ja kummar-
dame sinu ette palwes ja palumises, oh
waata armuga meie waeste patuste peale
ja ära arwa meie patu wõlga meile mitte
jüiks. Oh Issand! Sa oled mind loo-
nud ja lunastanud ja oled mind ka sell
minewal ööl armuga kaitsenud. Ole siis
oh Issan ta sell tänasel päewal minu

kilp maailma kiusatuse tormide vastu, et ma võiksin kõik saatana kiusatused ära võita! Speta mind! et ma oma päiwi oskaksin targaste pruutida, sinu auuks ja oma suremata hinge kasuks. Ehita mind oma walge luuega, kui pulma riidega, et ma ükskord väärt saaks arvatud Talle püha õhtu söömaaja osaline olla ja et ma wagaste omad päewad ära elaks sinu armus ja pühade osasaamises ja et ka mina üks karja lambuke oleks sinu taewasest karjast, sest Jssand ja ütled isi omas pühas sõnas: palju on kutsutud aga pisut ärawalitsetud! Oh et ma ka südamest alandlik, kannatlik ja pitkameeleline oleksin, nii kui sina alandlik, kannatlik ja pitkameeleline olid ja oled, üks helde ja armuline Jssand, kellel head meelt ei ole patuse surmast, waid et ta meelt parandaks ja õntjaks võiks saada. Sinu kallis rahu walitsegu meie kõikide üle igaweste! Amen.

Wiisil: Ma tänan sind, et oled mind.

Nüüd päew ja nädal on mull uus,
Ja uus on Sinu heldus,
Uus sinu arm ja halastus
Mu vastu, armas Jeesus.

Uut südant ja uut Waimu ta
Mull' uuel päewal anna
Ja ennast mulle ilmuta,
Et kuulen sinu sõna.

Esmapäewa õhtu laul ja palwe.

Wiihil: Ärta üles minu süda.

Õhtu on nüüd kätte jõudnud,
Pime öö meil jõuab ka;
Juba päew on looja läinud:
Jäe siis meie juure sa!
Jsa! oma armuga
Minu waimu walgusta;
Küll siis tunnen sinu helbust
Süda kiidab sinu selgust.

Lase mind nüüd wagufaste
Sinu hõlmas uinuda,
Saada oma pühad inglid
Et ta kaitseks ihu hinge,
Elu, wara ja kõik head,
Wanemid ja mis sa näed,
Sõbru, waenlast, Suuda rahwast
Hoia sina, Issand, wahwast.

Palwe.

Jälle oleme ihe päewa oma haua poole lähenenud ja ihe sammu igawese ajale lähemale astunud. Nii kui see tänane õhtu ruttu on kätte jõudnud, niisama ruttu jõuame meie ka oma elu õhtule wastu. Sina, Issand, kes sa südamed ja neerud läbi katsud, minu ees ei ole ühtigi salaja, ei ole minu ees see kõige suurem pimedus mitte pime, waid see on minu ees läbipais- tem, kui kõige heledam päewa walgus, nõnda on meie südamed minu ees lahti kui lahtine raamat ja sa näed mis mu süda mõtleb ehk himustab, kas sind ja minu elu sõna, wõi maailma ja tema himu. Sina Issand, kes sa mu eluiga enne mu maailma sündimist juba oled ära määranud, sa tead, millal sa mind siit maailma maa- pidamisest enese juurde kutsud arutegemi- sele, kuidas ma olen elanud ja kas olen ma sind oh Issand! enesele kuningaks ära walitsenud wõi sedasinast maailma ja põrgu würsti. — Sest täna weel on armu aeg, oh hing! tee omad filmad ja kõrwad lahti, sest weel on aeg patust

pöörda, aga ehk on see homme juba hilja, sest Issand tuleb kui waras öösel, kesk süda öö tunnil ja häda selle hingele, keda ta leiab patu unes magamast, siis on armuaeg otsas, nii kui ka see tänane päew otsas on. Oh Issand tule nüüd isi minu unewoodi juurde waltwama ja kui see sinu püha nõuu ja tahtmine on, et see ehk ka minu wiimne elu päew ja õhtu siin kurjas maailmas on, siis wõta mind armuga oma taewariiki! Amen.

Witsil: Nüüd hing'wad inimesed.

Nüüd ennast maha heidan,
See peale Issand loodan:
Et sa jäed waltwama,
Oh saada omad inglid,
Kes kurja eest mind hoidwad,
Et kahju sisse ma ei saa.

Teisipäewa hommiku laul ja palwe.

Witsil: Nüüd paistab meile kauniste.

Ma tõusen, kallid Deesuke,
Nüüd une woodist ülesse
Ja tunnen sinu armu.
Las' oma külles kasvada,

Meid kallis Õnnistegija,
Meil' anna oma Waimu,
Et ka
Täna

Su riik tuleks, kurjus lõpetaks ja su rahwas
Tärgest sinu päewa ootaks.

Palwe.

Selde ja armuline taewane Issa! kes
ja kõiki armuandisid meile selgest armust
ja omast suurest heldusest jägad. Sinu
ette astume meie palwes ja palume, täname
ja kiidame sind, et sa meid jälle seda päewa
oled lastnud armulikult oma ihu filma-
dega näha. Sinu käest, oh Issand, tuleb
kõik hea ja täis and! — Sina aitad meid
ihu ja hinge poolest, jah. nõudkem esite
Jumala riiki ja tema õigust, siis peate
teie kõik pealegi saama, mis teie ihu üles-
pidamiseks tarwis läheb. Täida meie sü-
dant oma püha armastusega ja anna meile
üht südant, mis ükspäinis sinu armus
põleks. Meie oleme muld ja põrm sinu
ees, kui rohi, mis täna weel haljendab ja
homme ei ole teda enam. Tuleta ikka
meie meele, et üksford peame surema ja

aru andma kõigist omast sõnadest, sinu
kohtu järje ees wiimisel päewal. Oh kuhu
tahame meie põgeneda kui sina meie peale
ei halasta, ja meile armu ei anna? Ta-
luta mind isi kättpidi, et ma ei libise ja
mu jalg ei komista ja wii mind armuga
siit maailma hädaorust, kus Siioni lastel
aina kurbtus ja wiletsus on, taewariiki,
kus sinu pale walgus meie üle warjab ja
pühade ofasaamine meie pärandus on iga-
meste! N amen.

Wiisil: Kõik were tilgad wõtsid Beastja.

Nii ruttan orust läbi minna,
Siioni mäele ülesse,
Et saaksin kitsa tee peal senna
Kust hingamist saan hingele.
Seal tahan kiitust fulle laulda
Su taewa seltsis lõpmata;
Seal kallist ingli healt saan kuulda
Seks, Issand, ja mind walmista!

Teisipäewa õhtu laul ja palwe.

Wiisil: Jeesus röömustaja.

Marja mind oh Isa,
Oma heldusega,
Kõige kurja eest!

Rahuline süda
Olgu minu osa
Jeesu vere wäest,
Mis, kui Tall, seal walu all
Mulle ristisambas andis,
Kui m'e patud kandis.

Raitse minu omad,
Sugulased, armsad,
Kõige kurja eest!
Suures halastuses
Kanna neid kõik süles
Nüüd ja igawest'!
Anna nüüd kõik meie süüd
Andeks, igawene heldus!
Siis hingame rahus.

Palwe.

Kõigewägewam Issand Jumal! kes
sa taewast ja maailma oled loonud, ei
ühestki asjast, waid oma püha sõna läbi.
Sina oled ka öölnud: Hüia mind appi
häda ajal, siis tahan ma sind sest peasta
ja sina pead mind kiitma. Mina nõder
ja patune inimene hüian sind appi omas
suures patu hädas, sellepärast oh Issand
ära arwa minu tänapäewast'ega kogu elu-
aja pattu mulle mitte süüks, waid kus-

tuta seda oma püha werega, mis sa ristis mu ja kõige maailma pattude eest oled ärawalanud ja meid seega puhtaks pesnud oled oma werega ja ehitanud walge riidega kui õiguse künega ja oled mind oma ärawalitsenud Talle pulma koha wõeraks teinud. Tule siis, oh Issand, ja suru isi mu silmad kinni, kui ma magama uinun ja hoia mind häkilise surma ja kahju eest, et ma mitte ettevalmistamata ei sureks ja nõnda igaweste hukka ei läheks. Oh Issand! aita ka, et ma rõõmsaste wõiksin homme oma une woodist ärgata, sind kiites ja tänades. Sest Issandat kiita ja tänada, on üks kaunis ja lõbus asi. Oh Jeesus! mõtle mu waese peale sell tulewal ööl ja ära mine minuga mitte kohtusse, sest et sinu juures, oh Issand! on palju andeksandmist, aga kui see sinu püha nõu ja tahtmine on, et sa mind tuled kutsuma, ehk ka sellsinatsel õhtul ehk öö tunnil, siis wõta mind armust oma taewariiki Jeesuse Kristuse meie Issanda pärast; aga ärgu sündigu siiski minu, waid sinu tahtmine, oh Issand, et ma seda ööd üle elaksin! Amen.

Wiisil: Oh Jeesus, meie juure jõe.

Mu wäsiind keha himustab,
Nüüd hingamist ja woodi läeb.
Mind täida uue rammuga,
Las' terwelt ülestõusta ka.

Recknädala hommiku laul ja palwe.

Wiisil: Oh waga Jumal, kes.

Sell päewal lase mind
Sind omas meeles kanda,
Ja kõigest südamest
Sull' tänu, kiitust anda
Küll minu päewa töö
Siis hästi otsa saab,
Kui süda, keel ja meel
Sind, Jumal, auustab.

Mu mõttid, sõnu, tööd
Nüüd wõta õnnistada,
Su Waimu wäega
Mind järgest juhata da
Et kõigest mis ma teen,
Su nimi kiitust saab,
Kui laulan rõõmsaste:
Mind Jeesus awitab.

Palwe.

Issand Jumal ja Issa! Südamest
 kiites ja tänades astume meie sinu püha
 pale ette ja kummardame sind, waimus
 ja tões, oh Kolmainus igawene Jumal!
 Sina oh Issand, ei ole ärawäsinud meile
 head tegemast ja sinu käsiwars ei ole
 lühikeseks jäenud, et sa ei suudaks meile
 abi saata ahastuse päiwil. Sinu arm
 hoidis mind sell ööl, et ma seda ööd sinu
 armus üle elasin ja jälle sinu armast
 päewa walget olen näha saanud. Oh
 aita mind seda tänast päewa rahulikult
 üle elada, et ma oma tööd, mis sa mulle
 oled peale pannud, wõin rõõmsaste õhtul
 lõpetada ja et kõik saatana ja sellesinatse
 maailma kurjad kiusatused minust wõik-
 siwad eemal olla. Sina, Issand, oled ööl-
 nud: Oma palehigi sees pead sa oma leiba
 sööma, kinni sa jälle oled mullaks saa-
 nud; sest mullast oled sina wõetud ja mul-
 laks pead sina saama. — Minu silmad
 waatawad ülesse, nende mägede poole, kust
 mu abi tuleb, Jehoowa käest, kes taewad
 ja maailmad on loonud. Oh Issand!

kas ma tohin armu leida sinu pale ees, kui
ma oma noorepõlwe päewade peale mõtlen,
mis otsegu lendes mööda lähewad; oh et ma
oma armuaega oleks ostanud ja weelgi os-
kaksin kalliks pidada, kui need weel alles käes
on! Oh Issand! tee isi oma püha Waimuga
minu hinge kallal tööd. Oh Issand! anna
mulle tarkust ja mõistust südamesse, et ma
wõiksin tunda, mis hea ja kuri on. Ön-
nista meid, oh õnnistuse Jumal, siis oleme
õnnistatud igaweste! Amen.

Wiisil: Nüüd surmukeha matame.

Oh armas Jeesus, palwega
M'e seda päewa algame
Sest õnnista nüüd meie tööd.
Ja südant ka meil' uueks loo.

Recknädala õhtu laul ja palwe.

Wiisil: Mo hing oh anna südamest.

Nüüd tähed kaunist paistawad
Kõik kuldses taewa ilus,
Ja pimeduses hiilgawad;
Neist tõuseb Looja kiitus:
Siiski on selgem weel
Jeesus mu südamel:
Ta minu hinge rõõmustus,
Mu kaitse ja minu warandus.

Rüü uni paneb ka sell ööl
Kõik rahwa filmad kinni,
Üks siiski on weel ülewel,
Si waewa teda uni:
Su film oh Jeesufe
Mind walwab armsaste;
Sest peab minu süda ka
Siin Jeesufega walwama.

Palwe.

Oh halastuse Issand ja Jumal! Sinu nimel oleme meie sedasinast päewa alganud, sinu nimel lõpetame meie seda ka. Sinu põhjatu heldus ja halastus, mis igas tundis uus on, on ilma ärarääkimata: Sest siinamaale on meid Issand aitnud ja siinamaale on ta meid oma armu käega hoidnud ja kaitsnud; sinu nimele olgu nüüd ja igaweste auu ja kiitus! Ole oh Issand! ka sell ööl minu ja mu omafete hoidja ja kaitsja. Anna oma püha rahu ja troosti neile, kes kurdawad on waimus ja peasta neid, kes tõwe woodis ehk muu raske häda ja koorma all häägawad ja kurdawad. Sina hinge arst, tee isinende südant kindlaks, et nad ei närt-

üks sellesinatse maailma tormide ja kiusatuste all. Anna ka kõik minu süüd mulle armust andeks, oma armsa Poja Jeesuse Kristuse ilmasüita kannatamise ja surma pärast ja kata neid kinni oma were õiguse pärast, et ma kui laps ja pärija sinu silma ees wõin armu ja warju leida. Sinu püha rahu olgu isi minu üle sell õöl, ja sinu Jsa film walwagu minu woodi üle, kui ma hingam omast päewa tööst ja wäsimusest! Amen.

Wiihil: Armas Jeesus armastaja.

Õhtu tuletab mu meele
Et üks õhtu tuleb weel —
Kus ma selle ilma tööle,
Jumalaga! ütlen teal.
Seda kallist õhtut ootan
Siioniga mina ka;
Kui ta tuleb, siis ma tõttan
Jeesuga siit minema.

Minu muldne woodi wotab
Juba mitu aastad mind;
Ja mu lunastud waim püiab
Juba ammu näha sind;
Aga ka see on su heldus,
Et ma alles elan siin, —
Et ma hästi, oh mu Jeesus!
Sind ja ennast tunneksin.

Meljapäewa hommiku laul ja palwe.

Wiisil: Oh wõitlejad, et käige peale.

Küll, Issand, ja wõid imet teha
Su armastus on ikka uus.
Sa annad oma wäge näha
Ka iga uue päewa sees.
Sest kiidame sind rõõmuga,
Nuu anname sull lauluga.

Oh anna, et ka seda päewa
Su nime auuks elame.
Ja ikka meele tuletame,
Et üks päew ees meil oodata,
Mill suure auu ja wäega.
Sa tuled kohut pidama.

Et mõistaksime omad päewad
Siin nõnda üles arwata
Et kui need ükskord mööda lähwad
Ka nendest kasu saaksime
Ja wiimsel päewal rõõmuga
Su ette wõime astuda.

Palwe.

Oh Issand! wõta siis meid ka sell
täna sel päewal armuga kaitsta ja walwa
isi meie juures, et meie ei sattu kiusatuse
ega sellesinatse maailma pettuse wõrkudesse

Sina oled mind armulikult seda mööda-
läinud ööd üle elada lasknud, nii et ma
jälle sinu armast päewa walget ja uut
päewa olen näha saanud. Sina, Issand,
olid sell minewal ööl isi minu hoidja ja
kaitaja ja ei lasknud mulle ühtegi häda
ega kurja sündida. Meie kohus on sind
kiita ja tänada sinu armsa Poja, meie
Issanda Jeesuse Kristuse pärast, keda sa
maailma sisse oled läkitanud, et mind ära-
kadunud ja hukkamõistetud inimest, kõigest
patust, surmast ja kuradi wäest peasta.
Jah, oh Issand! nõnda kui sa meid armust
oled sedasinast nädala keskpaika lasknud
näha, nõnda lasse ka meid jälle armust
seda kogu päewa üleelada, sinu kartuses
ja auusa töö sees, et ma oma palehigi
sees oma igapäewast leiba wõiksin saada,
mis ihu ülespidamiseks tarwis läheb. Oh
Jeesus! walgusta isi meie pimedaid sünda-
meid, kuhu sisse meid saatan, maailm ja
meie oma kuri liha meel ja tahtmine meid
on wiinud, et meie mitte oma waimu sil-
madega magama ei uinuks, waid walwaks
kui need wiis tarka neitsid, keda Issand
leidis walwamast, kuna teised magasiwad.

Wõta meid siis isi oma armu kaitsemise alla ja kogu meid, kui kana oma poegi kogub oma tiiva warju alla. Mita et meie kogu tänane töö ja tallitamine sinu meelepärasst ja sinu püha nime auuks oleks, ja et meie üksnes sinu ja ei mitte Paali ees oma põlwi ei nikutaks. Kaitse ka kõik oma püha ristikogudust kõigel pool ja kõigis maailmas, ja kui meie wiimne tunnike kätte jõuab ja sa meid enese juurde kutsud, siis suru ise mu silmad kinni ja ütle neid armsaid sõnu: „Täna pead sa minuga Paradiisis olema.“ Seda andku ja aitku isi see rahu Issand! Amen.

Wiisil: Nüüd ristirahwas laulage.

Jäe minu juurde lõpmata
 Sa selge taewa paistus!
 Ja mind hea tööle walmista,
 Siis on mu süda rõõmus
 Et saaksin ükskord auu sees
 Sind kiitma sinu järje ees,
 Sa igawene walguš.

Neljapäewa õhtu laul ja palwe.

Wiisil: Jeesus tule minule.

Wäsiind olen hingada
 Tahan ma, sest uinun ka

Taewa Jsa armuga
Minu üle walwa sa!
Olen täna pattu teind,
Eksituse tee peal käind,
Jeesus, sinu weri teeb,
Et patt minust maha jäeb.
Kurwad filmad kuitwata.
Hinge waewa kustuta,
Waeste laste eest nüüd ka
Kanna oma hoolt siin ka.
Minu armsaid omaksid,
Ode, wendi, wanemaid
Kaitse oma armuga,
Ja kõik ristirahwast ka.

Palwe.

Jälle on Jssanda suur arm ja halas-
tus meid seda päewa lastnud üle elada, ja
meie oleme jälle seda õhtut näha saanud.
Sina oled meid elus hoidnud; nii et ükski
õnnetus meie peale ei ole tulnud. Jah,
siinamaale on meid Jssanda tugew käsi-
wars kaitstud ja siinamaale on Jssand meid
aitnud. Mitmedki inimest oled sa oma
püha nõu ja tahtmise järele siit elust ära
kutsunud, mitmel nende isad, emad, wen-
nad ja õed surma läbi ära wõtnud, mit-

med waeseks lapses, mitmed leses ja mitmel pruudil ehk peigmehel tema armsama enese juure kutsunud; aga meid ei ole ja misliga kurwastanud ega mu usku katsuma tulnud, ei haiguse ega mõne muu ihuliku hädaga. Sinu seadus on rahu seadus ja sinu karistamine on usukatsumine, kas meie kindlad oleme uskus sinu sisse ja sinu peale. Kaitse siis, oh Issand kõiki lesknaisi ja waesid lapsi, tröösti kõiki, kes tõwe woodi peal maas on, halasta kõige mu sõbrade ja ka wihameeste peale ja anna neile tunda ja maitsta, et nad ülekohut tegewad. Halasta kõige oma püharistifoguduse ja ka Israeli rahwa peale, et nad sinu poole, oh Jeesus pööraksiwad ja üksnes sinu käest armu ja andeksandmist otsiwad, sest ei ühegi muu nime sees ei ole õnnistust, ei taewas, maa peal ega maa all, kui üksnes Jeesuse Kristuse püha ja õntsaks tegewa nime sees. Sinu heldus ei liigu, ega sinu rahu seadus kõigu ei iial ega igaweste! Amen.

Wiisil: Armas Jeesus awita.

Täna öösel wõta ka
Mind su tiiwadega katta.

Et see kuri waenlane
Si saa minu hinge petta,
Waid et sinu Waim mind täidaks,
Kõigest kuusatusest peastaks.

Keede hommiku laul ja palwe.

Wiisil: Oh Jumal! waata heldeste.

Oh aita Issand omas wäes
See päewa wastu wõtta,
Ja ela meie südamēs,
Su Waimuga meid täida,
Et meie wõime rõdmuga,
Su jälgede sees kõndida,
Ja oma tööd siin teha.

Sa oled suure armuga
Meid patust lunastanud
Su armsa poja surmaga,
Ka meile elu saatnud.
Oh aita, et m'e tänuga
Su armu tunneksime ka,
Ja sulle elaksime.

Palwe.

Oh Issand! täna, kui ma rõdmfaste
olen ülesse ärkanud ja sinu armast päewa
walgust jälle olen näha saanud, tuletan

ma waimus sinu suurt kannatamist ja risti surma oma meelde. Ma näen sind usu filmadega Kolgata mäel ristipuu peal rip-puwad ja nõnda minu ja kõige maailma pattu kandwad, mis maailma algmisest kunni maailma otsani on ja tehtud saab. Oh ime suurt Jumala sügawat armas-tust, kes jõuab seda mõelda ehk äraarwata, et püha, Püha kolmainu Jumala ainus süündinud Poeg Kolgata mäel ära-neetud risti surma sureb. Jah, seda tegid sa minu eest, mis teen mina sinu eest? — Eks ei löö ma sind igapäew uueste oma pattudega risti ja eks ole meie igaiks patt sinule uueste üks haamri hoop naela pea kohta, kellega sinu püha ihu kä-sist ja jalust läbi uuristati. Oh mu hing! heida sellepärast kummuli ja anna tema wiie haawale suud ja palu tema käest an-deks, et sa teda ka oled aitanud oma pat-tudega risti lüüa. Tema saab sulle an-deksandma ja sind oma Isaga äralepi-tama. Sest patu wõlga aeti temast taga, et meie pidime rahu saama, tema muh-kude läbi on meile terwis tulnud. Jee-sus ütleb: „Tulge minu juurde kõik, kes

teie waewatud ja koormatud olete, mina tahan teile hingamist saata." Jah, kui Jeesus meile hingamist saadab, ei siis wõi meid ükski lahutada tema armastusest, kui meie elame ehk kui meie sureme, ikka oled sa siis ka meie juures. Tule siis isi tänana waimus meie saatjaks ja abimeheks ja tuleta meile ikka uueste jälle meele, et mis sina oled teinud ja kannatanud, et see mu meeles seisaks ja et ma sest tänasest päewast saadik uut elu hakkaks elama mis sinu meelepäraest oleks ja et ma üksnes seda teen ja nõuan, millest sull hea meel oleks. Seda aita oh Issand! Amen.

Wiisil: Oh Jumal! waata heldeste.

Oh Jeesus! sinu surm ja piin
Meil' õnnistuseks tulgu;
Ja meie elu ilmas siin
Sull' tänu-ohwriks olgu!
Meid aita ihu hingega
Su omaks jäeda lõpmata,
Siin ja seal igatweste.

Reede õhtu laul ja palwe.

Wiisil: Ma tahan jätta maha.

Nüüd tänu Jumalale!
Mo töö on lõpetud
Päew looja minnes jälle
Mind kästis jätta tööd.
Siis ma ka seisma jätan,
Kõik tööd nüüd rõõmsaste
Ja, Jumal, sulle tahan
Weel laulda armsaste.

Oh Isa, Poeg, mu Jeesus,
Su poole tõstan käed
Ja südame ja filmad,
Kõik sulle ohwriks toon;
Sa oled appi tulnud
Kui läksin tööle ma,
Mind oled kinnitanud
Ja jõudu annud ka.

Palwe.

Jeesand! tule meie juure, sest öö jõuab
ja päew weereb! Jälle on üks päew sinu ar-
mus surmale ja igawese ajale lähemale
jõudnud ja üle elatud saanud. Oh oleks
ma ka sinu meele järele sedasinast päewa
mööda saatnud ja sinu risti surma peale
mõelnud. Sa oled mind surmani, pealegi

libeda risti surmani armastanud. Kas olen mina ka sind armastanud, nõnda, et ma üksnes muud ei ihalda, kui sind oh Jeesus! Müüd wõin ma rõõmsaste kiita: Kes on, kes wõib mind hukka mõista? Kristus on minu eest suranud ja kannatanud. Sina oled mind armastanud, oh kuidas pean ma sind wastu armastama, mu hinge peigmees ja ülem preester. Rahetse des pean ma tunnistama, et ma muud ei teeninud oma pattudega, kui selget nuhtlust ja igawest hukatust. Aga sa ei taha mind süüsti enesest äratõugata, waid wõtad mind armust wastu ja kui see öö muul wiimne oleks siin maa peal ja ma omad wäsinud silmad igaweste peaksin kinni panema, siis aita mind kindlas usu lootuses, et ma wõiksin öelda: Jaa! sinu kätte annan ma oma waimu! Amen.

Wõtsil: Müüd hing'wad inimesed.

Ma une woodi heidan,
Sa tead mis ma palun:
Las' mind ka une sees
Su risti kaju näha,
Ja uinudes ka tunda
Et oled minu südames!

Laupäewa hommiku laul ja palwe.

Wiisil: Su hing oh Jeesus, tehku mind.

Mii lähwad meie päewad teal
Üks lõpeb ikka teise peal,
Üks nädal teise järel läeb,
Ja wiimati kõik otsa näeb.

„Mu hing! oh ära wiiwita,
Sa mitte, ennast paranda,
Sest mis sa iial teinud teal,
See maksetaks ka sulle seal.

Oh surm sull' wahest otsa teeb,
Weel enne, kui õõ mööda läeb,
Ja wiib sind ära, — siis kui sa,
Weel oled patust pöörmata.

Palwe.

Jälle on üks nädal mööda läinud ja
meie oleme jälle seda nädala wiimist päe-
wa ja hommikut oma lihaliku filmadega
näha saanud. Sa oled mind ja minu omak-
seid armulikult sellel nädalal hoidnud ja
kaitunud kõige kahju ja kurja eest. Helde Is-
sand Jumal! ole ka selle päewa sees meie
hoidja ja kaitseja ja tee isi meie kurja sü-

dant pehmeks ja heaks wiljakandjaks maaks, nõnda et sinu sõna seeme seal wõiks saja-
fordset wilja kanda. Meie oleme omast
wäest nõdrad ja wäetamad. Sellepärast
halasta isi meie peale, et meie wõiksime
tunda, mis meie hinge rahule tarwis läheb
ja et meil nälg ja jänu oleks sinu sõna
ja püha saakramentide järele. Tee isi meie
silmad lahti, et meie patu unes kauemini
ei magaks, waid et ärkaksime omast patu
unest ja nõnda sinu käest armu ja andeks-
andmist wõiksime leida. Seks walmista
sina isi meie südameid ja heida armu meie
kõikide peale Jeesuse Kristuse oma armsa
Poja, meie Issanda pärast! Amen.

Wiisil: Kes Jumalat nii lasseb ieha.

„Miks tahate siis aega wiita,
Siin kaduwa maailmaga?
Ja seda endel' õnneks liita,
Kes hukka peab minema?
Sa Jeesu armust põgeneb,
Siis kohtu ees ja wärišed.

Mis kasu saad sa sest maailmast?
Mis kasu jaad sest südamel?
Ei muud kui hirmust pattu, kurjust,

Mis forjad sa siin enesel.
Miks Jeesust põlgad, turvastad?
Et kurja ilma armastad?

Oh pööra! wiimne õhtu jõuab!
Su elule, surm kutsub sind.
Küll häliste, sind kutsu nõuab,
Su kohtumõistja, — oled läind!
Kus ootab sind see kuri hulk,
Ja igawene põrgu leek."

Vanapäewa õhtu laul ja palwe.

Wiisil: Oh Jeesus sinu walu.

Mu päewad lähwad lendes
Ma sammun surmale,
Ja mull on teada selgest,
Et tuled nopeste.
Üks nädal on nüüd mööda.
Üks päew ka lõpetud;
Su oru, oh helde Isa,
On elu jätkanud!

Su armuline süda,
Su helde Isa meel
On ära keelnud häda,
Sest olen elus weel.
Si seda wäärt ma ole,
Et m'uga kannatad,
Ja näitad armu mulle,
Et mind nii õnnistad.

Su hoolets ja su kätte
 Ont annan julgeste;
 Sest heidan sinu ette
 Ja palun ärdaste;
 Mind omas haavus hoia,
 Kui heidan hingama!
 Ja armuga mind katta,
 Siis uinum rahuga! —

Palwe.

Meie päewad lähewad lendes mööda
 kui suits ja mu elu ots jõuab lähemale,
 nii kui see nädal mööda on jõudnud, kus
 meie kõik peame aru andma oma tööst ja
 koguni igatsest tühjast sõnast, siis saad
 sa meile õiget palka andma meie tegude
 eest, olgu igawest elu, kus meie piha ing-
 lite seltsis sulle saame üht Sofianna teise
 järele laulma, wõi igawest hukatust põr-
 gus, ses wäawliga põlewas järwes, kus
 meie kõige kurja waimudega ja huffandis-
 tetud hingedega saame hambaid kiristama
 ja kus see tuli ei kustu ja uis ei sure.
 Oh Issand! ole isi meie tugi, et meie
 alati wõiksime sinu najale eennast tuetada,
 kui meie hingel kitsas käes. Paranda isi

meie üleastmisi ja wigasid ja aita armust, et meie meelt wõiksime parandada ja hukatuse tee pealt ümberpöörata, et meie wõiksime armu leida ja õndsaks saada. Sest kui sa tahaksid õiguse järele meie peale kohut mõista, oh kes wõib siis su ees seista! Sinu kallis weri on ju risti sambas ka meie eest ärawalatud saanud ja meie patu wõlga maksnud, sellepärast anna meile andeks meie wõlad ja kannata meiega weel! Kuule armust meie kiskendamist, ja ära mine oma sulastega mitte kohtusse. Halasta ka haigede ja surijate peale ja tröösti neid oma troosti sõnadega ja jäga neile taewamanna, et nad hinge nälgas ei ole ja jooda neid sest igawesest wee kaewust. Wõta sell öösel kõik minu omaksed, sugulased ja sõbrad oma armukaitsmise alla ja pane oma püha ingel mu woodi üle warjajaks, kui ma uinun ja ärata homme rõõmsalt üles, et ma püha kotta wõiksin minna sinu sõna kuulma oma närtsinud hinge karastuseks, ja sind kiita ja tänada. Sinu arm ja heldus kaitsku meid! Amen.

Wiisil: Müüd hing'wad inimesed.

Nii kui üks nädal lõpnud,
Ja kiirest mööda tõtnud,
Nii lõpeb ära kõik —
Kõik aeg ja ilma wara,
See kaub ükskord ära;
Siis igawest jääb Jeesu riik.
Oh Jeesus anna rahu,
Et meie wäsiud ihu
Wõiks rahus magada;
Ja rõõmsast' üles tõusta
Ning tänu kiitust anda,
Sull armas Issand Jeesus Krist'!

II.

Wana aasta wiimisel öhtul.

Wiisil: Ma tahan jätta maha.

Küll mitmest wiletsusest,
Ja hädast, nutust ka,
Küll mitmest ahastusest
Ja murest olen ma
Sell aastal läbi käinud, —
See eest ma kiidan sind!
Su armu olen näinud,
Su heldus hoidis mind.

Mind oled sina loonud:
Mu elu olid sa,
Ka oled õnne toonud, —

Su peale loodan ma!
 Sell aastal olid saatjaks
 Mu tee peal armuga,
 Sind wotan abiandjaks,
 Rui risti kannan ma.

Palwe.

Siiamaale oled sa meid, oh Issand! aitnud. Sinu käsivaras ei ole mitte lühikeseks jäänud ja sa wõtad meid armust aidata. Jälle on üks aasta meil meie elust sinu armuga üle elatud ja meie ei tea kas meie ühe aasta pärast jell ajal weel kõik koos sind kiita ja tänada wõime, ehk on see sinu püha nõu ja tahtmine, et sa mõningat meist oma juurde wõtad kutsuda ja meie nõnda juba tulewa see aeg wilu haudas hingame. Meie kohus on sind aga see eest kiita ja tänada; sest mis sina, oh Issand teed, see on dieti ja hästi tehtud. Sinu arm hoidis meid kogu see aasta ja meie ei tea mitte, mis uus aasta meile toob, kas sa meile risti koormat peale paned, wõi annad sa meile rahu päiwi. Meie ei tea seda, sest et see meie

filmade eest on warjule pandud, aga sina oh Issand tead seda, sellepärast palume meie sind südamest, oh lase meid seda uut aastat meie elus sinu auuks ja kiituseks elada ja kaitse meid kõige kurja ja patu eest. Kaitse ka kõiki ristirahvast armuga, ja õnnista oma sõna kuulutajaid ja kuuljaid, et nad sinu puhta õpetuse järele elaksivad kui kord ja kohus on. Kaitse oma kirikut, et ta võiks kasvada kõiges maailma maa-des, nii et kõik maailma inimesed kui üks kari oleks, kus sina oh Issand nende karjane oled. Õnnista oh Issand, ka meie kallist keisrit ja tema abikaasat ja kogu keiserliku suguwõsa armulikult ja anna temale pikka elu iga tema alamate kasuks! Wala oma püha Waimu kõige maailma peale wälja, et kõik maailma rahwas wal-gustatud saaksivad sinu sõna wäe läbi, mis kui kae teraga mõel on! Amen.

Meie Issa, kes sa oled taewas j. n. e.

Sellisamal wiisil.

Nüüd lõpnud on see aasta, —
Su armu wala ja
Mu peale ja mind kasta
Nüüd Poja werega!

Mu süda uueks saagu,
Ja patust puhastud.
Su arm mind õnnistagu
Nii kui sa tõutad.

III.

Uue aasta esimesel päeval.

Wiisil: Mo süda ärta üles.

Rüll aasta aastalt läeme,
Ja tema armu näeme,
Rüll elame ja käime,
Uut wana peale saame.

Oh! Isa meile tõtta,
Ja palwed wastu wõta,
Meil ristis rõõmu anna,
Et wõime wastu panna.

Su õnnistus meil' tulgu.
Ja meie juures olgu,
Et kuhu ial läh'me,
Su armu walgust näeme.

Jäe waeste laste isaks,
Ja nende hooletandjaks,
Jäe efsijate saatjaks,
Ja hädaliste aitjaks.

Rõik haiged wõta aita,
Ja terwist neile anda;
Rõik kurwe rõõmustada,
Neil muret wähendada.

Weel palume: oh aita!
Ja Waimuga kõik täida;
Su Waim meid ehitagu,
Ja pärast taewa saatku.

Palwe.

Armust oleme meie seda uut aastat jälle oma ihuliku filmadega näha saanud. Sinu heldus, mis alati ja igapäew uus on, on ka meid kõige kahju ja kurja eest hoidnud ja kaitsnud. Sina oh Jeesand tead, mis teed sa meile jälle selles aastas oled ette määranud, kas waewa, wõi hõlbu teed? — Aga kõik mis sa meie peale paned, tuleb sinu käest ja sa tead, mis meie hinge õnnistuseks kasulik on, ka rist ja wiletsus, sest et sa Jeesand meile ialgi raskemat risti peale ei pane, kui meie kanda suudame. Jäga meile isi kannatust ja pitkameelt, et meie kui Jeesuse lapsed ja järelkäijad wõiksime olla puhta ja otsekoohese südamega. Kaitse armulikult oma püha ristifogudust, et ta wõiks kaswada ja foguda. Ole sell aastal ka kõige haigede ja surijate troost, et nad sinu sisse usku-

des maailmast lahkuksivad. Wõta kõiki
leskesid ja waesi lapsi oma armu kaitse-
mise alla, et nad üksnes sinult warju ja
abi otsiksivad, sest ei ühegi muu käest ole
abi ega armu leida, kui sinu juurest. Wõta
siis ülepea kõiki oma warju alla, ja tee,
oh Jeesand! nõnda kui seda meile heaks
arwad ja kui meie surma tunnike jõuab,
siis wii meid oma igawese taewa riiki!
Aamen.

Meie Jsa, kes sa oled taewas j. n. e.

Wiisil: Oh Jsa taewa riigi sees.

Uut aastat meie algame,
Sa sind, oh Jeesus! palume,
Et aitad seda aastat ka
Meid lõpetada kahjuta.
Oh! anna rahu, sigidust,
Ja pärast hinge õnnistust.

IV.

Kolmefüninga päewal.

Wiisil: Jeesusest ei jäta ma.

Jeesus, ime täheks,
Jaakobist ja meile tõusnud!
Oh kuis ihlab hingete

Sind, kes lunastama tulnud!
Et ta sind ka kummardaks,
Tarkadega auustaks.

Uju kulda sulle toon,
Nii kui seda sinust anti,
Ja kui kallid ilus kroon
Sinust mulle pähe pandi.
Kisti tules puhasta
Minu usku armuga.

Palwe.

Jesand Jeesus Kristus, kes sa see kõige
ülem kuningas oled taewas ja maa peal.
Sinu ette peame ka meie kummardama ja
sulle oma südant ohwriks tooma, kulla,
wiiruki ja mirri asemel, mis need kolm
pagana kuningast sulle tõiwad, keda ka
tarkadeks nimetaks, sest et nad seda õiget
tarkust joliwad südamesse saanud. Meil
ei ole sulle neid kallid asju anda, aga sa
ei taha ka seda, ja oled sellegagi rahul, kui
meie oma südant sulle elu asemeks anname
ja sulle pühitseme. Hommikumaa targad
leidsiwad sind tähe järele, aga meie leiame
sind sinu püha sõna walguse järele, mis
sa meile oled ilmutanud ja rohkestes wäl-

ja jäganud. Mita siis et meie sinu püha sõna, kui tähe järele käiksin, tunni meie sind leiame ja waimus kummardada võime. Inglitel oli rõõm sinu sündimise üle, kui suur rõõm ei peaks meil patustel veel olema, sest meie heaks sündisid sa süa maailma. Oh helkjas koidu täht Jesse soust, paista minu pimedas südamesse ja walgusta seda oma armu walgega, et ta walgustatud saaks sinu taewa walgusest. Hoia meid kõige patu ja kurjuse eest, mis meie ihu ja hinge hukka saatwad. Sinu püha Waim juhatagu meid, et meie saatana pettuse wõrkudesse ei lange, nii kui sinu ingel tarkadele ööse unes näitas, et nad teist teed pidiwad minema ja nõnda kurja Heroodese nõu tühjaks läks Issanda saatmisel, nõnda aita ja juhata meid seda õiget teed, et meie saatana küüsi ei lange, waid seda walguse teed käime, mis igawese elusse wiib. Seda aita isi, oh Issand Jeesus! Amen.

Meie Issa, kes sa oled taewas j. n. e.

Wiisil: Kõik kallid hinge õnnistus.

Küll suur on tema halastus,
Mis ilmunud on taewast.

Ta arm, ta heldus, tõsidus
Nüüd rahvast peastab waewast.
Arm neile igaweste jäeb,
Maailm sest kallist rõõmu näeb,
Sest laulgem: Halleluja!

V.

Suurel Neljapäeval.

Wiisil: Armas Jeesus, armastaja.

Oh sa kallis kannataja,
Püha ohwri talleke!
Minu patu lepitaja,
Haawu täis ja werine.
Sinu pühad haawad saagu
Warjupaigaks minule,
Ja mull' rahu-majaks jäegu,
Kui küll ilmast lahkunge.

Sinu haawu tahan mina
Ikka meeles pidada,
Ja su surma walust kiita,
Kunni siin saan elada.
Need mind ikka juhatagu
Diget teed siin kõndima,
Kindlaks kantsiks mulle saagu,
Kurja-waimu wastu ka.

Palwe.

Oh Issand Jeesus! Sina oled sell tänasel päeval, kui ja oma jüingritega wiimist korda ühes koos sõid siin maa peal, oma libeda kannatamise mälestuseks, püha õhtusöömaaga seadnud, et nii tihti kui meie Issanda ihu sööme ja tema werd joome, et see meil üheks meeletuletamiseks oleks sinu hirmsa kannatamise mälestuseks. Sell ööl kui Issand Ketsemani aedas palus ja surmaga wõitles, et tema weriseid pisaraid higistas paludes: „Oh Issa, kui see wõib olla, siis lasse seesinane karikas minust mööda minna, aga ometi ärgu sündku minu waid sinu tahtmine!“ — Aga üks ingel tuli ja kinnitas teda. — Issand kannatas Ketsemani aedas kõige maailma pattude koorma all; nii et tema higi, kui werepisarad oliwad. Ta teadis, mis tema kannatama pidi, et maailma lunastada, ta tundis seda libedat kannatamist ja surma walu juba ette ära, sest Issanda pale eest ei olnud midagi warjul, ta teadis, et raha ahne Juudas teda oli juba äramüinud tageda ülemate preestrite ja

rahwa wanemate kätte, ta teadis juba Nefsemani aedas werd higistades, et nad juba pea teda finni saawad wõtma, tema peale fohut mõistma, tema filmi sülitama ja piitsadega peksuma ja kõiki moodi teutama. Ta kuulis juba tagedatest preestritest ja rahwawanematest ülesäsitatud rahwast karjuma: „Boo risti!“ endise Sofiana asemel. Mina waene ja wilets palun sind südamest, wõta ka minu peale armuga halastada ja ära lase oma kibedat kannatamist mitte minu heaks ilmaasjata olla, waid ärata mu kurja südant, et ma sinu püha õhtu söömaajast ja kibedast kannatamisest oma hingele igawest elu ja õnnistust saan, et sinu were pisarad minu hinge kosutaks ja ma sinu were läbi puhtaks saan kõigist patu roojusest. Seda aita oh Issand! Amen.

Meie Issa, kes sa oled taewas j. n. e.

Wõtsil: Armas Jeesus armastaja.

Taewa riikis saan ma selgest
Sinu haawu nägema,
Ja ju naelte asemetest
Igaweste kiidelda.

Rõige pühadega seltsis
Halleluja laulan ma
Igaweste taewa telkis
Sinu auuks lõpmata.

VI.

Suurel reedel.

Wiisil: Kui waatan tema risti peale.

Kui waatan waimus Kolgatale,
See wditlemise paiga peal;
See on küll hale südamele,
Mis Jeesusega sünnib seal:
Ka seda nähes päike leinab,
Tef templis lõhki käriseb,
Ka kaljud lõhk'wad, surnud tõuswad,
Ja kangeste maa wäriseb.

Oh wauks Jeesu' surma nägu
Mu hinge sisse igawest;
Oh seisaks ta suur armu tegu
Nüüd iga tund mu südames.
Oh, kuis wdin nüüd tal' tänu anda? —
Mu patu eest werd walas ta; —
Mu surma süüd ta wõttis kanda,
Sest õntsaks saada loodan ma.

Mu walumees, siin seisad Sa,
Lääd risti külge surema;
Mu eest su haawust weri keeb.
Mis minu hinge õntsaks teeb.

Palwe.

Oh hing! tõtta siis täna waimus Kol-
gata mäele, nuta tema risti all libedaid
 filmatwee pijaraid, sest sinu, minu ja kogu
 maailma patud lõiwad meie Sunnistegi-
jat risti: sest et muidu ei oleks ükski wõi-
 nud õntsaks saada, ega patust, surmast ja
 kuradi meelewalla alt peaseda. Seda tegi
 tema sinu eest, mis sa teed temale! — Ta
 lautas armastusega oma armu käed laiali,
 et find oma kaendla wõtta ja enesega ühen-
 dada. Ta hale süda keeb järgeste patuse
 wastu, ta ei taha et ükski tema werega
 nii kalliste ostetud hing hukka peaks mi-
 nema, waid ta hiiab alati koputates su
 südamet ukse peale: „Tulge kõik, kes teie
 waewatud ja koormatud olete, mina tahan
 teile hingamist saata!“ Ja jälle: „Weel
 taewas maad, oh miks sa wälja jäed!“
 — Nutta siis oh hing, tema risti alla ja
 otsi sealt hingamist oma koormatud süda-
 mele, sest kõik on nüüd tõeks saanud, mis
 prohwetid temast ammu wanal ajal on ette
 kuulutanud, et Kristus pidi kannatama
 ja risti puu peal surema kõige maailma

pattude eest ja neid seega äralepita-
 ma. Ka ristija Joannes ütles sinu peale
 näidates prohveti wiisil: „Ennäe, see on
 Jumala Tall, kes maailma pattu kannab!“
 — Ehk küll kurat oma pilkajate läbi sind
 risti peal weel teutas ja pilkas, said sa
 siiski oh Gluwürst tema üle wõimust ja
 rõhusid tema kanda, nii kui Paradiisi aedas
 Jumal esimise inimestele oli ette kuuluta-
 nud, kui nad patu sisse oliwad langenud,
 nüüd wõime meie öölda: „Surm, kus on
 sinu astel? pörguhaud, kus on sinu wõi-
 mus?“ Kristus on surma ärawõitnud ja
 meile elu ja igawest õnnistust walmista-
 nud, kui meie tema sisse usume ja oma
 liha ja kurje himusid enestega risti lööme.
 Kes aga oma südant nüüd Jeesuse wastu kõ-
 waks teeb ja tema risti ja wiie haawa seest
 armu ei otfi, need lööwad teda uueste risti
 ja neil ei ole ühtegi kasu Kristuse risti
 surmast ega tema kalli äralunastamise
 tööst, waid neile on tema surm needmiseks
 ja neil ei ole ühtigi osa pühade osasaamisestega
 pattude andeksandmisest, waid nad peawad
 igaweste hukka minema. Sellepärast pööra
 patust ja otfi oma andeksandmist Jeesuse

were läbi, et wõiksid armu ja andeks-
andmist leida tema wiie haawa läbi!
Aamen.

Meie Isa, kes sa oled taewas j. n. e.

VII.

Lihawõtel ehk Kristuse üles- tõusmisel.

Wiisil: Jumal maa ja taewa Looja.

Halleluja! Jeesus tõusnud
Täna üles haua seest,
Surma, põrgut on ta wõitnud
Ara omast suurest wäest.
Kiitkem rõõmsa lauluga,
Teda nüüd ja lõpmata.

Surma oda on nüüd murtud,
Põrgu wõimus kautud,
Glu walge ette toodud,
Saadan ärawõidetud,
Sest nüüd laulgem rõõmuga
Jeesusel': Halleluja!

Palwe.

Issand on surnuist ülestõusnud! Mii kuulutab meile Kristuse ülestõusmise Ewangelium seda rõõmust sõnumit. Kui midagi suurt jumalikku imet sünnib maa peal, siis on ka tõhe inglid wäljas. Nüüd on meie hauad ka pühitsetud, sest et Kristus on ka haudas maganud, pärast oma libedat kannatamist ja surma. Oleks Kristus hauda jäenud, siis ei oleks ka meil ülestõusmise lootust olnud ja meie oleksime pidanud hauda jääma, aga et Kristus nüüd hauast on ülestõusnud, siis tõuseme ka meie wiimisel päewal üles, kui tema heal meid kutsub haudadest, sest sina, Jeesus, oled nüüd see ülestõusmine ja elu, ja kes sinu sisse uskudes sureb, see peab elama, ehk tema küll sureb. Oh ärata siis ka Issand Jeesus, minu mullast ihu wiimisel päewal üles ja seleta minu halwa ihu ja tee oma äraseletatud ihu sarnatseks, sest et ma sinu näu järele olen loodud ja sinu isiku sisse elawat õhku oled puhunud. Wita ise oma püha Waimu wäega, et ma mitte hukka ei lähe, waid igawese elu osaliseks

saan, mis sa kõige oma ärawalitsitud hingedele oled walmistanud taewas oma Issa juures. Pase mind oma osa saada sest esimesest ülestõusmisest, et teisel surmal minu üle ühtigi meelewalda ei ole ja et ma wõiksin selle taewa õnne osaliseks saada, kellest pühakiri ütleb: mis ühegi film ei ole näinud, ega kõrw kuulnud ja mis neile osaks saab, keda sa oled ärawalitsenud. Oh Issand aita, et meie ka nende ärawalitsitud hingede hulka saaksime arwatud taewas, kus meie sulle üht kiituse laulu teise järele saame laulma! Amen.

Meie Issa, kes sa oled taewas j. n. e.

Sellamal wiisil.

Püha ülestõusnud Issand!
 Ilmuta end kõikidel'
 Kes weel ist'wad surma warjus,
 Kõige paganate maal,
 Et nad sinu tõusmisest
 Kõõmustaks end südamest.
 Kallis Jeesus isi wõta,
 Surnud luud ka ärata!
 Patu pimeduse metsa
 Täida armu walgega,
 Et su ülestõusmine
 Paistaks kõig' maailmale.

VIII.

Suurel Kristipäewal ehk taewaminemise pühal.

Wiisil: Ma tulen taewast ülewelt.

Nüüd südamest sind täname
Et oled läinud taewasse!

Sa meile aset walmistad
Kus saawad kõik su uskujad.

Sa meie hinge rõõmustad,
Et püha Waimu walanud:

Sa oled koguduse peal
Mis sina ärawalind teal.

Oh ole terve tulemast,
Meil tule keeli jägamast;
Sa oma armsaid õnnistad,
Neil' wõidu palmid walmistad.

Salwe.

Jesand on surmuisst üleestõusnud, nii kuulutas ingli heal usklikele naestele, kes Jeesuse hana juurde oliwad tulnud teda wõidma ja salwima. Ei tahtnud seal keegi seda esite uskuda, sest kuidas wõis see, kes surnud on, ülesse tõusta ja isegi

tema usklikud jüngridki kahklesiwad selle juures ja oliwad kahewahel, et kas peaks Issand siis ometi tõeste olema surnuist ülestõusnud, nii kui seda palju tõendasiwad ja isigi surnud, kes ennast mitmele oliwad näitnud pühas linnas Jerusalemmas. Uskмата jünger Toomasgi ütles: Ei ma usu seda mitte, kui ma ei saa tema kätte ja jalge haawu katsuda ja kui Issand ennast temale oli ilmutanud, siis ütles ta: jah Issand! nüüd usun ma, sest et ma isi sind olen näinud ja sinu wiit haawa käega katsunud. Issanda wastus oli aga: Dntfad on need, kes ei näe aga siiski usuwad. Nõnda nõuab Issand siis meie käest nägemata usku. Issand on meile oma püha sõna annud, ta ei pruugi meile ennast enam näidata, oma wiie haawaga ilmsi, waid waimus. Aga kui ta nelikümmend päewa oli siin maa peal olnud pärast oma auuliku ülestõusmist, ja paljudede oli näitnud Jerusalemmas ja seal ümberkaudu, siis kogus ta oma jüngrid õlimeele, tunnistajaks kõige maailma rahwale, kust Jumal tema Issa teda suure auuga taewa wõttis pilwe peale. Püha

kiri ütleb: „Sumal lähed üles hõiskamisega ja Jehoowa pasuna healega. Kiites laulge Sumalale: kiites laulge meie Kuningale.“ —

Ta ütles neile veel wiimast korda oma püha suu sõnaga siin maa peal: „Minge kõige maailma ja kuulutage armu õpetust kõige loomale. Kes usub ja teda ristitakse, see peab õntsaks saama, aga kes ei usu, teda peab hukka mõistatama. Aga neile, kes uskuwad, peawad niisugused imetähed juures olema: Minu nimel peawad nemad kurje waimusid wäljaajama, uusi keelest rääkima, ussa üleswõtma, ja kui nemad üht surma joomist peaksiwad jooma, ei pea neile sest ühtigi wiga saama: haigete peale peawad nemad kässa panema ja siis saawad nad terveks. Aga waata, mina olen siiski igapäew teie juures maailma otsani. Sest teid on Joannes küll weega ristitud, aga teid peab püha Wainuga ristitama, ei mitte kuu neidsinatšid päiwi. Ja kui ta oma jüngrid sai õnnistanud, lahkus tema neist ära, ja teda tõsteti nende nähes üles, ja pilw wõttis teda üles nende filmade eest ära; ja teda wõeti

üles taewa, ja ta istub Jumala paremal poolel.

Aga kui nemad üksifilmi taewa poole waatsid, seisid nende juures kaks meest walgis riidis, kes ütlesiwad: Kalileamaa mehed! mis teie seisate ja waatate üles taewa! Seesinane Jeesus, kes teilt on üles wõetud taewa, see peab tulema sellisamal kombel, kui teda olete näinud taewa äraminewad. —

Inglid kuulutawad, et Kristus sellisamal kombel saab jälle tagasi tulema maailma sisse. See on aga tema wiimne tulemine maailma kohtu päewal, kus ta kõik surnud ja elawaid saab surnuist ülesse äratama, kas igaweseks hukatuseks, nii kui meie siin elus oleme ära teeninud. Oh Jeesand aita! et meie siis ka wõiksime wäärt arwatud saada Jeesuse paremal käel seista! Amen.

Meie Jsa, kes sa oled taewas j. n. e.

Wiisil: Nüüd ristirahwas laulage.

Su arm, oh Jeesus! saagu mull'
 Su taewaminemiseft,
 Et diges uskus jduan sull',

Rõik patud jätan nobest.
Et wiimaks wõin, kui tahad sa,
Siit ilmast rõõmus lahkuda:
Mu paltwet, Issand, kuule!

IX.

Püha Waimu ehk Nelipühil.

Wiisil: Ärka üles minu süda.

Püha Waim, mu juure tule,
Jäe mu sisse elama,
Oma südant annan sulle,
Tee mind oma tempiks ka.
Wõta wälja kasida
Hinge hoonest armuga,
Mis mind keelab taewa jaamast,
Inglitega rõõmustamast.

Sulle ohwriks ennast annan,
Sulle auuks tahan ma
Glada, sest südant käenan
Taewa poole, kunni ka
Senna jaan, kus kiidan ma
Sind ja Isa Pojaga.
Inglitega ma siis laulan
Sinu armust, ja sind kiidan.

Palwe.

Oh Issand! wala ka meie peale oma püha Waimu, et meie sinu sõnas ja wäes wõikšime wägewaks saada ja usu wilja kanda, nii kui sa seda sell päewal oma jüingrite ja kõige usklikeude peale wäljalasid, et nemad täis sinu püha Waimu saidwad ja musi keelesid rääkisiwad. Su Waim tuli nende peale kui lõhutud tule keeled ja su Waimu kohisemine täitis kogu seda koda, kus su ärawalitsitud üheskoos ja ühel meelel, palwes ja palumises olidwad. Anna ka meile sinu püha sõna kuulutamise wäge, et meie kui Peetrus sell korral jutlust pidas, nii et kolmtuhat hinge sinu nime peal ristitud saidwad, olidwad usklikeuks saanud, ka paganatele kes weel pimeduses kõnniwad sinu sõna wõikšime kuulutada ja wäljalautada.

Oh kallid ristiwennad ja õed, kes teie küll Kristuse nime peale olete ristitud ja tema ihu söönud ja werd joomud, ka teie seas on ka weel palju furnuid Kristuse ihu liikmeid, oh laske sellepärast ennast osa saada sellest tänasest püha Waimu

wäljawalamisest ja küsige oma wastu rindu liies: Mehed wennad, mis peame meie tegema? Siis wastab teile Jssand Beetruse wiisil: Parandage meelt, siis saate teie pattude andeksandmist ja igawest elu pärima, mis tõutatud on kõigile, kes teda aga kartwad ja armastawad, sest see trööstija ja püha Waim, keda Jumal meile on läkitanud, walgustamiseks ja pühitsemiseks meie hingedele, seesama saab teid õpetama ja kõik meele tuletama, mis Jeesus on ütelnud. — Oh wala siis isi oma püha Waimu kõige inimeste peale sell kallil Nelipühil, et ta teie hingesi kosutaks kui kaste ja et teie süda ära ei närtsi sellesinatse maailma tuulte ja tormide käes kui lilleke, keda päikese palawad kiired põletawad suise põua ajal. Oh soojenda meie külmi südameid isi oma püha Waimu armu tule kiirete läbi, et need meid walgustaks ja pühitseks, kuni meie õntsa otsani! Amen.

Meie Jsa, kes sa oled taewas j. n. e.

Wiisil: Kõik tulge minu juure nüüd.

Oh Jsa, helde jägaja!

Oh kuule palweid armuga,

Ja oma Waimu anna.
Meil oma sõna laskita
Ja tema läbi juhata
Meid armulikult taewa.

X.

Jaani päewal.

Witsil: Jumal wägew walitseja.

Israeli rõdmustaja,
Ole terve tulemast!
Paganate walgustaja,
Ole terve paistamast!
Pimedus ja patu kära
Ühes lõpewad nüüd ära.

Ühes saab nüüd org ja mägi,
Ühes taewas saab ja maa,
Nuuks saab nüüd meie häbi,
Wägew lepib nõdraga,
Wiha armuks muudetakse.
Surma elust wõidetakse.

Palwe.

Täna pühitseme meie ristija Joannese
eht Jeesuse eelkäija sünnimise päewa, kes
Jesanda eelkäija ja tema tee walmistaja

oli. Nii kui koit päewa tõusmise eel käib ja suuremat valgust ette kuulutab. Nõnda on ka Joannese sündimine Jeesuse sündimise eel. Prohweti sündimine kuulutab Jumala Poja sündimist, kes maailma sai ärapestma patust, surmast ja kuradi wäest. Sellepärast ütleb Joannes ka pärast isi, et ta Issanda tee walmistaja on ja hüidja heal kõrbes. Ta tegi Issandale teed, ristis neid kes uskusiwad ja tasandas Issanda tee rajad. Joannes ristis weega, aga Jeesus pidi tulega, see on püha Waimuga ristitama. Ka ütles ta, et see, kes pärast mind tuleb, see on suurem minust, ja mina ei ole wäärt tema kinga paelu lahti peastma. Ka oli ristija Joannes wäärt arwatud Jeesust ristitada, ta oli ka see kõige suurem prohwet, wana ja uue seaduse wahel ajal, kes Elia waimus ja wäes jutlust pidas ja rahwast õpetas, nii kui temast ammu ettekuulutatud oli. Oh lastem siis ka ennast Jumala sõnast ja tema õpetajatest maenitseda ja noomida, et teie wõiksite meelt parandada ja wilja kanda, et teid wäärt wõiks arwatud saada ärapõgeneda tulewa wiha eest, et teie iga-

weste hukka ei lähets, waid õutsaks saal-
sin! Amen.

Meie Issa, kes sa oled taewas j. n. e.

Wiihil: Oh Kristus! Lunastaja.

Oh Issand! aita sina,
Et sinu tundmises
Kõik wõime targaks saada,
Ses õiges armu töös,
Et õiget usku saame,
Ja sinult armu näeme,
Kui taewa pärijad.

Sa õige asja Looja,
Meil' Issast tuled sa
Kui wägete walitseja,
Su wägi otsata:
Meid tõmba oma poole,
Ja wõta oma hoole,
Kui last ju rinnale.

XI.

Jõulu ajal.

Mis õnnis õõ!
Su sarnast polnud weel,
Mis oleks patusel,
Kii suure rõõmu tein'd,
Et oleks Kristust näin'd.
Oh õnnis õõ!
Su sarnast 'polnud weel.

„Ain olgu Jumalale kõrges.“

Wiisil: Nüüd olen mina põhja leidnud.

Rõik, kellel elaw hing on rindus
Sell' olgu täna rõõmus meel,
Sest et sell' päetwal Jeesus Kristus
On meie õnneks sündind teal,
Ta sulaseks sai meie eest,
Sest kiitkem teda südamest.

Immanuel on nüüd maailmas,
Kes patu kõied katkestab,
Sest, minu süda, ole rõõmus,
Et kurat tema wangiks saab.
Mull 'pole karta midagit,
Si patu, surma kuratid.

Nüüd kõik maailm on lahti wandest
Et Jeesus ilma sündinud,
Nüüd Jumal tõeks teinud armust,
Mis Paradiisis tõutud,
Et naese seemnest tuleb ta,
Kes mao pead peab rõhuma.

Nüüd taewa wägi laulab rõõmsast':
„Auu olgu kõrges Jumalal'!
Ja maa peal rahu — inimestest
Ra olgu jälle hea meel!“
Nüüd maa ja taewas ühendub,
Sest et nüüd Jeesus sündinud.

„Auu olgu Jumalale kõrges, ja maa
peal rahu ja inimestest hea meel.“

Jah armas hing! nõnda laulsiwad
inglid taewa all ja kuulusiwad waeste

Betlemma karjastele seda suurt Jumala imet ja inimese soo ärapeastmise hakatust, et Jeesus juba oli sündinud. — Oh laulgem siis ja hõisake kõik rahwa sugud: Kristus on teile täna sündinud Betlemma lautas! Meie Snnistegija kes taewad ja maailma on loonud, see on nüüd, kui alatu wäeti laps Betlemma sõimes, heinte ja õlgede peal. Kui ütlemata suur ei olnud waeste karjaste rööm, kui nad inglisust neid ütlemata kallid sõnu kuulsiwad: „Teile on täna Daaweti linnas sündinud see Snnistegija, kes on Kristus see Issand.“ — Oh armsad Kristuses lunastatud hinged! kas ei ole teie rööm ka niisama suur, et Kristus on sündinud ja meie patu wõlga oma Issaga äralepitanud? ja kas ei laula teie waimus inglitega ühes oma Issandale kiituse laulu? — Meie Issanda Jeesuse Kristuse sündimine on täis imet ja auu. Sest püha kolmainu Jumala Poeg sündis ühes halwas weiste lautas, kus tal muud aset ei olnud, kui weiste sõim. Püha Jumal aga alandas ennast pörmu, ta tuli lihasse ja oli kõiges meie sarnane, üksnes aga ilma patuta. Jumal tahtis

Kõige halwema inimese sarnatseks saada ja kõik meie nõtrused oma peale wõtta, et aga meid patust, surmast ja kuradi meelewalla alt peasta. Oh oleks ka meil nüüd säherdust kindlat ja kõikumata usku, kui neil waga karjastel oli. Ei neil olnud kassipidi mõtlemist ega kahklemist selles asjas, mis nad ingli suust oliwad kuulnud, waid nad ütlesiwad aga iiksteise wastu, kui inglid ära taewa oliwad läinud: „Et läki nüüd Betlemma!“ Nende usk oli kindel oma Jumala ja Snnistegija peale ja see usk sai neile ka õiguseks arwatud, sest et nad need esimesed ja wiimsed on olnud, kes taewa inglite laulu on kuulnud, ja nemad läksiwad rutuste Betlemma seda Jumala suurt imet waatama ja leidsiwad ka kõik sedawiisi, kui ingel neile oli öölnud.

Oh astugem siis ka meie wainmus Betlemma lauta ja waadagem Uoojat, kes ennast meie pärast on alandanud, et aga meie wõiksime ülendatud saada. Kas wõime ja tohime ka meie nii puhta ja otsekohese südamega Jeesuse sõime peale waadata, nii kui Maria ja Joosep waga karjastega? kas tohime meie ka teda kummardada

ja temale oma südaant eluasemeks pakkuda? Kas tõuseb ka meie südamel kest pimedat patu vööd niisugune selgus, kui neil, kus nad sõimes oma Issandat ja Dnnistegi-
jat nägivad hingavad. Nüüd oli nende ammu, nii kaua oodetud soow täide läinud ja nad nägivad oma lihaste filmadega Jeraeli ja kogu maailma Arapeastjat. Jah! nad saidvad usu krooni, sest õnnis on see, kes usub Jeesuse Kristuse sisse, kes lihasse on tulnud! Oh hing! tõtta siis Jeesust kummardama ja heida sellele auu Issanda ette kummuli ja filmili, kes oli enne kui taewas ja maailm saidvad loodud ja tema püha sõna wäel ette toodud. See Sõna, mis alguses Jumala juures ja Jumal isi oli, kelle läbi kõik on loodud, mis iial on, aga ta on weel suuremat imet teinud — ta on inimeseks saanud ja neile, kes teda nüüd südamest wastu wõtavad, annab tema meelewalda Jumala lapsiks saada. See on siis täna meile kõige ülem ja suurem Jõulu-rõõm, et meie armust oleme Ju-
mala lapsiks saanud! Amen.

Meie Issa, kes sa oled taewas j. n. e.

Witsil: Wõta nüüd Issandat wägewat tuningat kiita.

„Auu olgu Jumalal' kõrges“ sai ingliteft lauldud.

Jeesus on sündinud, saab täna ka meilegi ööldud.
Laula siis ka, oh mu hing rõõmsaste sa,
Taewa wäe hulgaga ühes. :, —

Jeesus tõi elu, mis Adam on kautand ära
Lunastas surmast ja lõpetas pattude kära.
Waelaste wäest, peastis ta ära meid tõest',
Seks on ta ilmal' ju tulnud. :, :

Kõik, kes ses orjuses ammugi ihkades ootfid,
Mikal see abi neil tuleks, mis peale nad lootfid.
Kiitwad ta nõuu, andwad tal' lõpmata auu,
Taewa wäe hulgaga ühes. :, :

Tänu ja kiitust sull', wägede Issand Jehootwa,
Laulgu kõik keeled nüüd Jeesuse Kristuse nimel
Mis taewa all, hüidku kõik rõõmsaste t'al:
„Auu olgu Jumalal' kõrges!“ :, :

XII.

Sööma palwed.

Enne sööma.

Armuline Jumal ja Issand! Meie
kiidame ja täname sind siidamest sinu kalli
armu annete eest, mis sa meile jälle wõtad
armust jägada ja meie ihud sööta;

fööda ka meie hinge oma taewa mannaga
ja õnnista ka neid ihuliku andid, misga
sa meid söödad ja joodad, et need meilt
tänuliku südamega saaksivad vastu wõetud.
Seda aita isi oh Issand! Amen.

Wiisil: Oh Jeesus Kristus tule sa.

Oh taewa Isa heldeste!
Su armast rooga jäga meil';
Meil õnnistuseks tulgu see
Mis annad meie ihule.

Sest palume nüüd südamest
Oh puhasta mind pattudest,
Et sinu taewa lauale
Ma kõlbaksin ka sinule.

Pärast sööma.

Meie täname sind! Sa oled meid rooga
söötnud ja jootnud. Sa tegid oma hel-
ded ja rohked käed jälle lahti. Oh aita,
et meie selle eest sinu vastu tänulikud
oleksime, sest et kõik armu anded üksnes
sinu käest, oh Issand tulewad, ja sa an-
nad meile seda heameelega. Sulle olgu
selle eest auu ja kiitus! Amen.

Meie Isa, kes sa oled taewas j. n. e.

Wiisil: Oh Jumal! sinu peal.
Meil anna tänuga,
Su andi võtada,
Et ihu ei saaks waewa,
Mis keelaks nõudmast, taewa.
Sa Isa muret kannad
Ja toidust meile annad.

XIII.

Ristimise päeval.

„Kui keegi ei sünni weest ja Waimust, siis ei wõi tema mitte Jumala riiki saada.“

Kristus ütleb: „Too need lapsukesed minu juurde ja ärge keelge neid mitte, sest niisuguste pärast on taewa riik.“ — Sellepärast on ka meie kohus sedasinast lapsukest sinu juurde tuua, sest et sa isi oled öölnud: et niisuguste pärast on taewa riik. — Oh helde Issand! sa oled seda lapsukest tõutanud omaks lapsesks wastuwõtta, sina tahad teda nüüd hoopis enesele, ja oma armu riigi pärijaks wastuwõtta, tõutuse järele. Sina panid käed isi lapsukeste peale ja õnnistasid neid. Oh Issand! pane ka oma käed nüüd selle lapse peale ja õnnista teda; tee temaga oma uut armu seadust ja urenda oma tõutust, sest et üksigi ei wõi Jumala riiki saada, kui ta ei ole uueste süündinud weest ja Waimust. Sa tead, et meie kõik oleme patu sees ilmale tulnud ja et meie sees on Adama päris patt ja et ühtigi headust meil iseenesest ega omast wäest ei ole; sellepärast peame meie kõik uueste süündima ja saama kui lapsukesed. Tule siis isi, oh Issand! ja wala oma püha Waimu selle

lapsukesel peale ja kingi temale elawat usku,
lootust ja armastust, et ta üheks wilja=
kandjaks wilja puu oksaks wõiks kaswada,
kellest Jumalal ja inimestel hea meel oleks;
aga kui see ehk peaks sinu armuline ja püha
tahtmine olema, et sa teda, tema noores
eas enese juure kutsud, siis sündigu sinu,
aga ei mitte meie tahtmine ja wii tema
hinge taewa pulma kotta Abraami sülesse,
kus ei ole häda ega wiletsust, ei nälga ega
jänu, waid kus sina temale isa ja ema ase=
mel oled. Seda aita oh armas Jeesand!
Aamen.

Wiisil: Sull', sull', Jehoowa tahan laulda.

Oh helde armuline Jeesus!

Su nimel on see laps saan'd ristitud;

Ja sinu surma peale uskus

Su koguduse sisse istitud.

Oh anna oma püha Waimu tal,

Et ta jäeks sinu omaks siin ja seal.

VII.

Pulma päewal.

Wiisil: Edasi, edasi! Siion mine walguses.

Rõõmusta! rõõmusta!

Sest noor paar end rõõmusta!

Jeesand kes teid ühendanud

Oma kalli armuga
Ja teid kenast ehitanud
Jaewa kema pulma kuuega
Rõõmusta! rõõmusta!

Sinu õnn, sinu õnn,
Issandas nüüd ikka on;
Tema on teid laulatanud
Ennast sinu hingega;
Sulle hädas abimeheks
Ja su hinge pörgust lunastand
Rõõmusta, Issandas!

Palwe.

„Seepärast jätab inimene oma isa ja ema maha, ja jäeb kindlaste oma naese juurde, ja need kaks peavad üks liha olema.“ —

Issand isi ütles juba ammu, wanal ajal Paradiisi aedas: „See ei ole hea, et inimene üksi on j. n. e. Sellega on siis Jumal isi abielu seadnud ja see on siis tema püha nõu ja tahtmine kui inimesed naisi wõtawad ja mehele lähewad. Siin on ka täna üks paar, kes selle püha põlwe fisse tahawad astuda ja selleks sinu käest oma õnne ja õnnistust paluwad. Ole sa

isi nende abimees kõiges hädas ja wiletsuses, mis kõige inimeste peale tuleb siin ajalikus häda orus. Ole isi nende saatja ja kinnita neid nende nõtruses, kui nad langewad ja omast tõutusest taganewad, mis nad sinu püha pale ees lubawad ja kinnitawad. Soia neid kõige pahanduse, tüli ja riiu eest ja kinnita neid usus, armastuse elu elada, mis sinu ees kõlbuline ja auus on. Oh Issand! kui sa meid risti ja wiletsusega katsma tuled, siis aita, et nad oma risti rahulise ja rõõmsa siidamega kannaksiwad, sest: Issand ei pane ühegi inimesele rängemat risti peale, kui ta kanda suudab. Kui sa aga neile rõõmu elu oled määranud, siis aita, et nad mitte ülemeel- seks ei lähe, ega sind ära ei unusta, waid teaks, et kõik see sinu käest tuleb. Anna neile tunda ja maitsta, et nad sinu nime auuks elaksiwad siin ajalikus elus ükssteisele tueks ja abiks, kunni sa neid ajaliku surma läbi ühest äralahutad ja oma juurde kutsud, kus nad jälle ükskord ükssteist näha saawad. Sest siia maailma ei jäe meie ükski, waid meil on üks tulew elu ja igawene hingamise aeg weel ees, mis Jumal on

tõutanud neile anda, kes teda kartwad ja
armastawad! Amen.

Meie Jsa, kes sa oled taewas j. n. e.

Wiisil: Edasi, Edasi! Siion mine walguses.

Jeesuga, Jeesuga
Wõite ilmas elada.
Küll ta arm teid wõtab saata,
Selle ilma, eluteel
Siis te' usus wõite käija,
Taewa teed siin ilmas rõõmuga
Jeesuga, Jeesuga.

XV.

Surma laul ja palwe.

Wiisil: Oh Jsa taewa riigi sees.

Mull ilmast tuleb ...hkuda,
Oh aita, Snnistegija
Mind waewast lahti heideste
Ja wii mind taewa riigisse.
Mu pattu ära mäleta,
Su werega mind lepita.

Et mina olen wõidelnud
Head wõitlemist, ja pidanud
Siin ilmas usku kindlaste,
Siis sa ei lähe kohtusse.
Sa kuuled minu waese healt,
Kes lahkumas on ilma pealt.

Mu sõbrad sugulased ka,
Teid Jumalaga jätan ma.
Ei filmad enam seleta,
Pea ei saa enam rääkida,
Ma tänan teid ja õnnistan,
Sest et teid väga armastan.

Oh ruttake mu järele
Siit hädaorust õntfaste.
Oh nõudke õnnistust mis ees,
Siis saame kokku taewa sees.
Ma lähen eel', te' tulete
Ka pea minu järele.

Mu Jeesus, võta hingekest,
Mis sina peastnud pattudest,
Mind lepita su iverega,
Et saaksin surmast vdimust ka,
Kui süda lõhkeb, ole ja
Mu juures kui pean lahkuma.

Palve.

„Kui meie elame siis meie elame Jssandale: ja kui meie sureme, siis meie sureme Jssandale. Seepärast, ehk meie elame, ehk sureme, siis oleme meie Jssanda päralt. Sest seks on Kristus ka surnud ja ülestõusnud ja jälle elavaks saanud, et tema niihästi surnute kui elavate üle pidi Jssand olema.“

Oh Issand, Jeesus! halasta selle waese hinge peale, kes nüüd ilmast on minemas! wõta ja isi tema hinge armulikult wastu ja ära arwa tema maapealisk pattu temale mitte süüks, waid kustuta tema patu wõlga ja wäienda tema surma walu. Ole isi tema troost ja rõõmustus, kui hing on keele peal, et ta kindlaks jääks sinu peale ja sinu sisse uskudes õntjaste siit ilmast lahkuks. Sa oled isi wõlnud: „Kes truuste wõitleb ja otsani kindlaks jääb, see peab auu ja wõidu krooni pärima.“ Mita siis ka seda surijat et ta wõidu krooni wõiks pärida ja nõnda sinu taewa auu osaliseks saaks. Sa oled ka seda hinge oma libeda kannatamise ja surmaga enesele were hinnaks lunastanud Kolgata mäel risti puus hinge heitis. Sellepärast kuule oh Issand tema õhkamist ja anna temale oma rahu nüüd siin maailmas ja wiimsel lohtupäewal sinu igawese auujärje ees. Ehita seks isi teda waimuliku sõdariiistadega, et ta oma hinge waenlased ärawõidak ja wõimust saaks. Rõõmusta tema hinge, et ta juba surma walus taewa wärawat ja taewa ilu näeks, et ta

mitte kassipidi ei mõtleks wiimsel hinge
tõmbamisel ega libedat surma karikat juues.
Tee et ta sureks, kui niinuks ta magama,
sest usklikele on surm magamiseks. Jäe
tema juurde, oh Jeesus! sest et tema elu
õhtu pea kätte jõuab ja aita teda oma
armuga surma warju orust läbi oma iga-
wese walguse sisse. Oh kolmainus Jumal,
Jsa, Poeg ja piha Waim! ole temale
armuline nüüd, sell surma tunnil ja wiim-
sel kohtu päewal! Amen.

Meie Jsa, kes sa oled taewas j. n. e.

Wiisil: Oh Jeesus sinu walu.

Ma waatan taewa poole,
Kus Lunastaja troon;
Kõik annan tema hoole,
Mis südant waewab teal;
Küll wõtab muret kanda
Mu eest nüüd Jeesuke;
Mull' õnnist otsa anda,
Kui lõpeb elutee.

Oh ärge olge kurwad,
Et mina lahkun siit;
Mu sugulased, armsad,
Sest trööstige end nüüd:
Ma lähen Jeesu juurde

Siit rahus, rõõmuga;
Ei minul häda ole,
Kui Jeesus minuga,
 Oh Issand Jeesus kuule,
Mu wiimist õhtamist;
Ja anna pea mulle
Ka õnnist lahkumist;
Wii mind su taewa riiki,
Abraami sülesse;
Et saaksin sinu ligi
Kus ikka kiidan sind.

XVI.

Surnu puusärgi juures.

Wiisil: Nüüd surnuteha matame.

Sind, armast hinge, saadame
Nüüd kitsukesse kambrisse;
Su hing on läinud rõõmuga
Siit teise ilma elama.

Nüüd forraga on lõpnud siin
Kõik sinu häda ja ka piin;
Ei tunne sina kurbastust
Ei walu waewa wiletsust.

Sa kiidad kuldse kandliga
Nüüd Talle armu lõpmata;
Et tema meie wahemees,
Sind aitas surma häda sees.

Ta pesi patust puhtaks sind;
Ja andis patu palgaks end;
Siis kandis oma riiki ka
Su hinge wiimaks elama.

Oh armas Jeesus tee mind ka!
Nüüd puhtaks oma werega;
Mind peasta kõige häda seest,
Ja wiimisel tunnil surma käest.

Wii mind ju riiki elama,
Kus püha ingli seltsiga
Sind wõiksin kiita igawest',
Ja tänada ka kõigist wäest.

Palwe.

„Sutjad on need, kes Talle pulma
õhtu jõomaajale on kutsutud“ ja „Sutjad
on need surnud, kes Issandas surewad.“

Armsad õed ja vennad Issandas! Meie
seisame oma armsa wenna (õe) surnu firstu
juures, keda meie tema wiimse kambri-
fesse oleme pannud wiimist und magama,
kust ta enne ei tõuse, kui ingli pasuna
heal wiimisel päewal kõiki surnuid ülesse
äratab. Tema hing on nüüd sinu ees,
ehk ta mullast ihu küll siin meie ees

puufärgis magab. Meie loodame kindlaste, et sa teda oma põhjatumal halastusel ja armu pärast oled enese juurde võtnud, kus enam häda ega viletsust ei ole. Meie kõik oleme surelikud ja meil ei ole siin maa peal kellegil jäedawat elu aset, vaid meie peame kõik seda liha teed minema; sest mullast oleme meie võetud ja mullaks peame meie jälle saama, kust meid Jeesus Kristus, meie Snnistegija wiimsel päewal jälle saab ülesäratama. Oh Issand! tuleta meile kõigile seda meelde, et meie surma omas pöues kanname, ja et ehk juba homme niisamasuguse väikese kamrikese sees puhkame! — Tröösti ka selle furnu omaksid, et nad võiksid kindlaste oma Issanda peale uskudes öelda: „Sinu mõtted on rahu mõtted ja sinu teed on imelikud.“ — Sa tead, et temal nüüd palju parem on sinu juures elada, ka tead sa paremini, millal sa kedagi siit ära kutsud. Speta meid, oh Issand! selle furnu keha juures, et meie endid aegsaste sinu kutsu- mise vastu walmistaksime, et meie walmis oleksime, et meie siis rõõmuga võiksime sinu taewase õhtu söömaajale tulla!

Seda aita meid kõiki, armas Issand
Jeesus! Amen.

Meie Issa, kes sa oled taewas j. n. e.

Wiisil: Oh armas hing kus oled läinud.

See õõ on pikk, see woodi kõwa
Seal haudas; seda kardab ilm,
Ei aga sell', kes Jeesust tunda
On saan'd, haud 'pole nõnda külm;
Ta surma mähtmed on need riided,
Misga ta magab rahuga;
Siin puhkawad ta wäsinud liikmed
Ja tõuswad pea rõõmuga.

Üksford ilm rakkub, taewas kõigub
Kui Peigmees tuleb pilwedes.

„Ta tuleb!“ — wiinne pasun hüiab
Ka mind mu muldse woodi seest:
Oh, õntsad kes Issandas surid!
Need ast'wad hauast rõõmuga;
Kes nuttes filmad kinni tegid,
Need ärkawad siis lauluga!

XVII.

**Laste puusärki panemise ja surma
laulud.**

Wiisil: Müüd surmuseha matame.

Müüd mine waike haaasse
Sa Looja kallist seemneke.

Su Jeesus võtab vastu sind,
Su päralt on ta vere hind.

Su elu läks kui uneks,
Su rõõmud jäid kõik ittesse,
Ei ilmas saanud tunda sa,
Mis võitlemist siin hädaga.

Laps, sinu elu hommitul
Surm ingli näul ilmus sull',
Jäid Jeesu hõlma uinuma
Nüüd laulad taeva kooriga.

Ei jõudnud tundma saada sa,
Mis võitlemist siin patuga,
Ei kurvastan'd sind armastus,
Ei kurjus, hõelus, kadetus.

Ei sõbra valu waetwand sind,
Sa olid veel kui pesas lind,
Nii wagaste ja puhtaste,
Sind wiidi taeva rõõmusse.

Nüüd Jeesu süles oled sa,
Ja laulad taevalistega;
Sa elu-palmid pakud meil',
Ja hüiad: „Rahu olgu teil!“ —

Engel sendab lappsega taema.

Wiisil: Jeesus tule minule.

Kallis laps! nüüd lähed sa
Waiitse hauda hingama;
Hingad Peastja warju all,
Oled tema leitud Tall.

Rõõm saab meile ja ka sull'
Wiimse päewa hommikul;
Senni puhka rahus nüüd,
Jeesus tasun'd sinu süid.

Ta on hingamist sull' andn'd,
Sinu filmad kinni pann'd.
Saadad ihu mullasfe,
Hinge taewa rõõmusse.

Jeesusel on kallis nõu,
'Pole kurbtust, kus Ta auu
Haua üle walitseb,
Põrmu jälle uueks teeb.

Oh siis helde Jeesuke,
Et ta on su talleke,
Kaitse teda armuga,
Wiimisel päewal ärata.

XVIII.

Pihti ja lauarahwa palwed.

Pihti laul ja palwe.

Wiisil: Jumal maa ja taewa Looja.

Minu hinge nälg ja jänu
Ajawad mind otsima.

Sinu halastust ja armu,

Seft et ilma finuta
Ühte päewa ei wõi ma
Siin maailmas elada.

Puhasta oh kallis Jeesus,
Minu waese hingekest,
Kauta kõi minu kurjus
Ara oma armu wäest.
Sinu weri Jeesuke,
Puhastab mind tõeste.

Ringi mulle kallis Issand
Ühe uue südame;
Wõta jeda wana südant
Minust ära koguni
Et ma sinu were wäest
Hoopis uueks saaksin tõest.

Palwe.

Jeesus ütleb: „Mina olen see elu leib;
kes minu juurde tuleb, see ei pea nälga
nägema, ja kes minu sisse usub, see ei
pea iial jänutama.“

Oh Issand Jeesus! sa tahad meile
meie suured patud ja üleastmised armust
andeks anda. Mull on suur igatsemine
sinu järele, sa elu leib ja elu wee kaew,
seft kes sinu sisse usub, see ei pea iial

nälga ega jänu tundma. Mina palun find nüüd kõigist südamest, oh walmista mind isi oma Waimuga, et ma kõlblik oleksin selle suure auu wastu, mis sa mulle oled walmistanud, sina tahad mulle mu patud andeks anda, mis ma sõna ehk teuga sinu wastu olen eefinud. Oh Issand! sa oled isi öölnud: Et kui teie patu hulgad oleksiwad ka kui liiwa mere ääres, siisgi ei ole neid nii palju, et ma neid ei wõiks andeks anda, kui teie neid kahetsete. Issand tahab meile meie patud andeks anda, kui neid ka küll niipalju oleks kui liiwa mere ääres; aga ta nõuab meie käest selle eest üht patu kahetsejat südant. Oh Issand! anna mulle üht pattu kahetsawat südant, et ma diete wõiksin oma pattu tunda ja sinu ees armu leida. Oh armuline Jumal, ole siis minule armuline, sest kui sa tahaksid minu pattu mulle süüks arvata, kes wõib siis su ees seista? Tuhande sõna peale ei wõiks ma sulle mitte üht ainust wabandust ette tuua, weel wähem oma patu wõlga sulle tasuda; sellepärast halasta minu peale armust, oma põhjatuma helduse pärast ja ära mine oma sulasega mitte

kohtusse. Besse mind puhtaks mu patu roojusest, sa oled mind nimepidi kutsunud, puhasta siis minu hinge oma Poja libeda kannatamise ja surma pärast. Oh ära arwa ka mitte mu nooreea pattusid mulle süüks, waid anna kõik armust andeks Jeesuse Kristuse meie Issanda pärast! Mina tunnistan sinule omad suured patud ja üleastmised ja palun sind südamest: ära waata nende peale, waid anna kõik armust andeks. Mu süda on koormatud ja hing wae-
 watud, sest ma tunnen oma üleastmisi ja kahetsen neid südamest. Oh Issand! aita et ma edespidi kõiki pattu wõiksin hoopis maha jätta ja üksnes seda nõuda, mis sinu püha sõna õpetab ja käsib ja et ma ilmasgi seeütle kaksipidi ei mõtleks, waid südamest usuksin, mis sinu sõna õpetab ja käsib. Oh Issand, aita et meie, sinu sõna ja saakramentide sisse uskudes igaweste õndsaks saakssime, et meie mitte üksi sõna kuuljad, waid ka selle järele tegijad ja elawad Kristuse ihu liikmed oleksime, mitte kui surmu hauad, kes küll wäljastpidi ilufaste ehitatud on, aga seespidi on nad ometi täis surmu luid. Oh Issand! sööda

fiis meid isi selle elupuu wiljaga, mis
igawese elusse wiib! Amen.

Meie Isa, kes sa oled taewas j. n. e.

Wiisil: Siion kaebab suures hädas.

Südames ma tunnen walu,
Sest et olen ekfinud.

Rõik mu waetwaline elu

Sinuta on kadunud.

Raste on see elu siin,

Ja weel hirmsam põrgu piin;

See mu hinge wäga waewab

Ja mu peale rängast kaebab.

Sinu juurde tahan jõuda,

Jeesus, tõtta minule.

Rõik mu häda on sull' teada,

Seda kaeban sinule.

Sina minu abimees,

Mita mind mu häda sees,

Sest su peale järgest loodan.

Ja mu nälgin'd hinge joodan.

XIX.

Wiisil: Kes Jumalat nti laseb teha.

Ma tänan sind, oh kallis Issand,

Nii südame kui keelega,

Et sa mull' luba annud armsast,

Su lauale nüüd tulla ka,

Kus oma ihu, werega

Mind wõtab armust kosuta.

Balwe.

„Kes kõlwatu jöök ja joob, see jöök ja joob enesele nuhtlust, sest et tema ei tee wahet Issanda ihu wahel.“

Dh Issand! sa oled meid kutsunud² ja enesele ärawalitsenud päris osaks. — Dh anna ja aita siis, et meie sinu päris osa oleksime nüüd ja igaweste! Amen.

Dh igawene armastuse kaew! Kes sinu werd joob, see ei jänuta mitte. Kristuse weri, mis risti sambas sai ärawalatud ja mis kõige maailma patu wõlga maksis, see on ka minu eest ärawalatud, et ma aga igawest õnnistust wõiksin pärida. Dh usklik hing, pühitse siis oma süda Jeesusele, ja pööra omad filmad maapealse asjadest ära senna tulewase Kanaani ja isamaa poole, ja püia üksnes seda mõelda ja taga nõuda, mis su hinge õnnistuseks tarwis läheb, ja aita mind nõtra inimest ja kadumise last, et ma õiete ja hästi walmistatud oleksin sinu püha ihu süies ja werd juues ja et ma seda omale mitte hukatuseks ei jooks ega jook, waid et see mulle igaweseks eluks ja õnnistuseks oleks, et Issand

mulle mõiks öölda, kui mu wiimne tund tuleb: „Tule, sina hea ja ustaw sulane, sina oled üle piisku ustaw olnud, mina tahan sind üle palju panna, mine oma Issanda rõõmu sisse.“ — Jah täna, kui sa Issanda ihu sööd ja werd jood, siis pööra oma wana patu ja maailma tee pealt kitsa tee ja wärawa poole. Pööra ümber oh hing ja ärka omast patu unest ja pea feda alati meeles, et hirmus on elawa Jumala kätte langeda ja nõnda igaweste hukka minna. Oh tõsta siis waimus omad käed üles selle armu Issanda poole, kelle ihu sa sööd ja werd jood ja palu temalt armu ja andeksandmist; sest Issanda halastus on ütle mata suur patuse wastu ja õhka oma wastu rindu liies, üteldes, kui sa Jeesuse püha ihu sööd:

„Oh Issand Jeesus! sinu püha ihu kinnitagu ja hoidku mind igaweseks eluks! Amen.

ja tema werd juues õhka, ööldes:

Oh Jeesus, sa ohwri Lall, kes sa oma werd mu eest ärawalafid, see tehku mind puhtaks kõigist patust, et ma sinu ees mõiksin

armu ja andeksandmist leida!
Namen.

Kui sa nüüd oh armas Kristuse werega
lunastatud hing sedawiisi wõid tõsises patu
kahetsewas meeles ütelda, siis annab Iss-
sand sulle sinu patud armust andeks ja sa
wõid üksford ka tema püha.taewa õhtusöö-
maaja laual istuda, Abraami, Isaaki ja
Jaakobiga taewa riikis, mis sa kõige usk-
likudele maailma algusest juba oled wal-
mistanud. Seda aita isi, oh Issand!
Namen.

Meie Isa, kes sa oled taewas j. n. e.

Wiisil: Kes Jumalat nii laseb teha.

Oh wõta armust kuulda sina
Mu hinge peigmees minu healt;
Ma tunnen rasked hinge piina,
Oh tule appi ülewelt
Ja anna oma Waimu sa
Oh Jeesus Õnnistegija!

Къ напечатанію сего со стороны С.-Петербургской Еван-
гелическо-Лютеранской Консисторіи препятствій не имѣется.
С. Петербургъ, 25. Юня 1887 г.

* Вице-Президентъ К. Лаландъ.
Секр. Г. ф. Самсонъ.

Дозволено Цензурою. — Дерить, 5-го Ноября 1891 г.

